

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Discussoribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96119](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96119)

De collatione eris. Rub. XXIX. LEX VNICA.

Er is. Pro ere potest solui aurum tanti valoris. h. d. Ho. quod potest solui aurum pro ere. Antellige quando res publica ex hoc non leditur, vt ple ne no. ff. de sol. l. Paulus, et ibi dixi.

De discufforibus. Rub. XXX. LEX I.

Quero, quis dicatur discuffor. Dic vt in gl. rubricae, scilicet, illi le, qui discuffit patrimonium alterius, vt eum ponat in estimo. Ita loquitur hic in tit.

Noties. Si estimator male estimat, ipse tenetur. h. d. Quero, hic dicitur in discuffatione, qualiter fiat ista discuffatio. Respondeo, coram superiore, ad quem reclamatur ille, qui sentit se grauatum. vt i. de agric. et cens. l. peregrinos. Secundo not. quod omnes probandi incumbit officiali estimanti, seu mensuranti. Tertio not. quod arbitratores, qui ledunt partes tenentur, sicut et mens. fal. mo. dixi. per totum.

ADDITIO. ANG. C. Not. istum casum, quod licet pro scriptura presumatur in dubio, si tamen scriptura ferat contra me, quod paritrimonium valeat mille, et ego nego tantum habere in patrimonio, quod ei qui vult scripturam de estimo patrimonio, incumbit onus probandi patrimonium tantum valere, et non in bi. qui nego valere tantum. Hoc hoc ff. de proba. l. cum de lege fal. s. de iur. delib. l. scimus. s. licentia. Et hoc not. contra mentores agrorum, qui reculerunt tot iugera esse si negaretur tot esse, incumberet eis onus probandi tot esse.

LEX II. Casu. Ista lex legitur in gl. pluribus modis, secundum primum lect. h. d. Licet solvens tributa, apocham de soluto perdidit, potest tamen ex libris communis solutionem probare. h. d. Et sic secundo, si in libris communis de solutione appareat, non potest peti ab officiali, vt iterum faciat apocham de recepto, si primum quis amisit. d. facit. l. si quis ex argentariis. s. si. ff. de eden. l. Et secunda lect. not. quod si apparet protocolium de contractu, non potest cogi pars vt iterum faciat instrumentum publicum, et illud reddat, nisi de prima perditione doceatur. Unde potest cogi notarius vt iterum faciat instrumentum, si primum quis amisit, vt l. si quis ex argentariis, s. si. ff. de eden. l. Secundo not. ex contrario sensu huius legis, quod si protocolium non inuenitur, quod tunc potest cogi pars vt de nouo faciat instrumentum, vt lex dicit. Ad hoc facit supra de lib. cau. l. sicut instrumenta, quod ibi not. ff. solu. matrimo. l. secunda, circa prim. et quod ibi not. in glo. mag. et ff. de nota. l. si puz pillus, et de administrat. tuto. l. cypriographis, et ibi not.

ADDITIONES. ALEX. C. Istum ter. alle. pro singulari Bald. in l. seruo. s. si a primo, de leg. i. quod geminata quitratio facta debitori, facit censeri debitum bis solutum, et ideo debitorum semel solutum repetere, et ita alleg. Lud. in singularibus suis in litera, q. not. p. mo. Ad cuius veritatem vide omnino Bald. in l. cum centum, de adm. leg. et in l. cum tactum, de verborum obligat. b. ALEX. C. In gloss. ibi, se bis soluisse. Not. quod si debitor producit duo instrumenta refutationis cuiusdam quantitatis pecunie, quod per ista instrumenta probat duplicem solutionem, et sic tanquam indebitum posset repetere. Ad quod facit. l. solutio, cum gloss. ff. de exhibend. argumen. l. qui tabulas. s. quod si iam. ff. de fur. quod tene menti. Angel. An notarius cogatur ipse rescire instrumentum deperditum. Dic quod sic, dummodo iuretur de calumnia, per not. per Bartol. in l. in, de do. autbor. ind. pos. et vide Ange. in auth. de hered. et fal. in prim. vbi dicit, quod cautela est quod fiat mentio in secundo de refectione. Et an de refectione instrumentum debeat solui gabella, vide in consilis extraord. Angel. consil. rlv. et Bartol. consiluit quod non. Lvi ad de. Boni. Anto. in c. in gloss. ii. de iud. quod pars tenetur rescere vnum instrumentum in forma deperditi, vide Bal. in l. vni ca. s. ne autem, et ead. tollen.

LEX III. Er singulas. Ab onere discutiendi, et estimandi patrimonium, nullus exculatur nec etiam miles, nec militans hoc dicit.

De decurionibus, et eorum filiis. Rub. XXXI. LEX I.

Istam rubr. continua vt in gloss. Querit gloss. quare dicuntur decuriones, dic vt in ea. Not. quod consiliarii ciuitatum, dicuntur hodie decuriones, vt in hac gloss. quam, no. Quero quid dicit fert decurio a curiali. Dic vt in gloss.

ADDITIO. ALEX. C. Sed an decuriones hodiernis temporibus iudicentur, prout de istis quod sic, in l. duo, supra de questio.

LEX I. Cum te. Pater si ad decurionatum filii consentit, tenetur pro eo, et heres eius pms facta excussione de principa. h. d. Not. prius fieri excussione contra principalem quam veniatur contra fideiussores. Item no. quod pater tenetur pro filio si consentit. Ad istud no. op. ponitur de iure nostro, supra de fideiuss. Solu. Dicit gloss. speciale hic. Ratio quia facile pater obligatur eo ipso quod scit, et non contradicit. Ita dicit gloss. vt. quam not. certe licet in patre hec ratio concludat, tamen idem potest esse in quolibet alio fideiussore, vt l. quarta, in fin. ff. de adm. tut. re. ad ciuit. perti. Et sic ergo quod speciale est in fideiussore officiali, vt not. in l. supra de conue. fin. deb. Ratio, quia tales fideiussores videntur indemnitate promittere, vt d. l. quid si indemnitas non apparet, nisi principali discusso, dixi in d. l. Quero qualiter dicatur pater consentire filio. Dicit gloss. eo ipso quod scit. Et intellige verum in munere publico, sicut in priuato, vt not. supra quod cum eod. l. si filius, ff. de tu. et l. Lucius Titius, ff. de adm. tut. Et eod. si instrumentum esset factum inter duos priuatos presente patre vnius, pater alterius propter hoc non obligaretur, vt not. in d. l. Lucius, et l. j. in gloss. penul. ff. quod iustu. Dicit enim quod tunc pater specialiter se obligat. Hoc etiam examinauit plene in l. si cum dotem, et transgrediantur, ff. solu. mat. Quero an pater possit filio consentire absente. Respondeo, sic, vt l. honores, s. fin. ff. de decu. per quam legem dicunt docto. quod filio agente in iudicio pater absens videtur consentire. Quero, quid si filius decurio factus est magistratus, et gessit Republicanam, an pater teneatur, Dic vt in glo.

ADDITIO. C. Filio. Vide ad hoc que not. habentur per do. Soc. in consil. circy. incip. multum abunde et eleganter, vt sequen. vsque ad veritatem, quarta difficultas. in ii. par. 2 an et quando teneatur ex contractu filii, et quomodo, et qualiter, vide per eum, in consil. rxi. incip. circa primum buius ver. circa secundam dubitationem, cum versen. sequen.

LEX II. Expense que debentur ratione victoriae debentur officio iudicis et consilij conuocatione. Consilium ciuitatis quando non est conuocatum auctoritate superioris, quando valeat.

LEX III. Bseruare. Ad officium Rectozis ciuitatis pertinet conuocare concilium, et eis electis nunciare possunt si velint appellare, et qui male nominat, tenetur ad sumptus hoc dicit. Nota et hac lege quod Rectozes ciuitatis possunt conuocare concilium eorum auctoritate, vt hic. Et ita intelligitur gloss. super verb. magistratus. Secundo quod nota quod rectozes ciuitatis habent hoc facere de necessitate, quando hoc faciendum incumbit, vt hic, cum dicit, oportebit. Tertio nota quod concilium debet conuocari auctoritate superioris, nam hic magistratus conuocat, ubi autem magistratus non esset, tunc posset conuocare ille, qui esset antiquior decurio, ille enim videtur ipso iure prior decurionum, argumen. l. j. de consu. ff. de abo scrib. l. j. et ibi dixi, et not. per Innocen. extra de maiorita. et obedien. cap. primo et ibi. Quero quid si non apparet concilium conuocatum, Respondeo, si quidem essent omnes presentes, valeret concilium, quando non est qui leditur ex hoc quod conuocati non sunt. Sed si aliqui essent absentes, tunc non valeret concilium, potius set enim presentia eorum absentium trahere alios in suam sententiam, argumen. l. sciri, ff. de arbi. C. Not. quod hic dicitur in text. solenniter, et quod intellige sono tube vel campane, vt dicit gloss. quod dicit sono tube, intellige et voce preconiis hoc dicentis, et debet consistere quod preconis commissum, argumen. l. nemi nem. supra de exhiben. reis, et hic dum dicit, debet fieri iussu magistratus, posset etiam fieri sono tube, vel campane, tamen si statutum vel consuetudo esset quod tali sono conciliarij dicerentur vocari, seruanda esset consuetudo, vel statutum, ita posset intelligi hic. C. Not. quod edictum debet vocari in loco publico, vt hic dum dicit, ad curiam. Simile in l. si quis, in fin. de legat. et intelligi de locum publicum vbi publice officiales habitant, et curiam teo. Bart. Secunda super Eod. ff. u.